

ASD Jaarverslag 2017 / 2018

Inhoudsopgave

Ontstaan en taak ASD.....	3
Wie zijn wij?	3
Werkwijze	4
Domeinkennis	5
Adviezen	5
Gezondheidsbeleid.....	6
Regionaal beleidskader Opvang en Bescherming (Nota “Moed moet”)	6
Kinderen en armoede	6
Doelgroepenvervoer, november 2017	6
Inkoopbeleid	6
Onafhankelijke cliëntondersteuning	7
Schuldhelpverlening.....	7
Nota Vrijwilligersbeleid	7
Fraudebeleidsplan	7
Bijeenkomsten en contacten	7
Presentatie aan de Raad	8
Samenwerking STA	8
Ondersteuning	8
Diversen	9
Plannen	9
Speerpunten	9
Verdere actiepunten	9

Ontstaan en taak ASD

De adviesraad Sociaal Domein (ASD) is van start gegaan op 1 januari 2016. Voorheen waren er aparte raden voor de verschillende domeinen: seniorenraad, Wmo-adviesraad en Cliëntenraad Werk en Inkomen. Met het besluit van 27 oktober 2015 heeft het college een nieuwe participatiestructuur voor het Sociaal Domein vastgesteld. Dit nieuwe model heeft als uitgangspunt dat er integraal wordt geadviseerd voor het hele sociale domein: de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet (werk en inkomen). De afzonderlijke raden zijn vervangen door de ASD en het Signalerings Team Amersfoort (STA). Voor de Participatiewet is wel de Cliëntenraad gehandhaafd. De bedoeling is dat de ASD (gevraagd en ongevraagd) beleidsadviezen aan het college/de wethouder uitbrengt. De STA richt zich meer op de praktijk: hoe werkt het beleid in de praktijk uit, informatie ophalen bij gebruikers, problemen signaleren en daarover rapporteren aan college.

De ASD adviseert onafhankelijk en wil met de gemeente meedenken over vraagstukken uit het sociaal domein en adviezen en aandachtspunten meegeven voor het beleid vanuit het burgerperspectief. De ASD treedt niet op als vertegenwoordiger van bepaalde doelgroepen of belangen, en heeft ook geen politieke bindingen, maar vertegenwoordigt het burgerperspectief.

- NB: dat valt niet altijd samen met de doelgroep cliënten: ook omwonenden, woningzoekenden, belastingbetalers, mantelzorgers en vrijwilligers e.d. zijn burgerperspectieven.

De ASD in deze opzet is dus betrekkelijk nieuw. In het eerste jaar, 2016 (over dit jaar is geen verslag gemaakt) is er een groot verloop geweest onder de leden, om uiteenlopende redenen. In januari 2017 was min of meer een nieuwe start, met vijf nieuwe leden.

We hebben in 2017 veel tijd besteed aan kennismaking en ontwikkelen van een gezamenlijke visie en werkwijze (met begeleiding van een trainer van Movisie). Een soort teambuilding dus.

De samenwerking tussen STA en ASD heeft het laatste jaar meer vorm gekregen en willen we het komende jaar verder ontwikkelen.

Wie zijn wij?

De ASD bestaat uit acht leden. De ASD-leden zijn allemaal beroepshalve betrokken bij het sociale domein, in diverse sectoren. Het ASD-team beschikt daarmee over kennis en ervaring op vele terreinen:

- Sociale zekerheidstelsel, m.n. Zorgverzekeringswet, Wmo, Wlz, Jeugdwet, PGB
- Participatiewet
- Sport en spel, Jeugdwerk
- Ouderenzorg
- Jeugdzorg
- Gehandicaptenzorg, GGZ
- Armoedebeleid en schuldenproblematiek
- Vrijwilligerswerk, informele zorg en mantelzorg

Leden per 31 december 2018

- Annemiek Goris, strategisch adviseur SVB, lid vanaf 1 januari 2017
- Judith Hallie, jurist ZIN, lid vanaf 1 januari 2017
- Kees Paap, coördinator bij Stichting Welzijn Putten, lid vanaf 1 januari 2017
- Riet Helmink, gepensioneerd juriste sociaal domein, lid vanaf 1 januari 2018
- Jamal Malik, sportcoach, lid vanaf 1 januari 2018

- Ina Vijzelman, beleidsmedewerker bij Ieder In, lid vanaf mei 2018

Afgetreden leden

- Said Adli van 1 januari 2017 tot augustus 2017
- Theo Bosma, van 1 januari 2016 tot september 2017
- Heleen van Muijen, van 1 januari 2016 tot juni 2017
- Rosemarie Boesten, van 1 januari 2016 tot juli 2018
- Willemien Mullender, van 1 januari 2017 tot augustus 2018

Er is veel tijd gaan zitten in de werving van nieuwe leden. In januari 2017 is met vijf nieuwe leden een herstart gemaakt en veel tijd geïnvesteerd kennismakingsbijeenkomsten en discussies over doel en werkwijze. Eind december 2017 volgde er een nieuwe wervingsronde voor drie vacatures en volgde opnieuw een kennismakingsbijeenkomst. En in het najaar van 2018 volgde wederom een wervingsronde wegens het (aanstaande) vertrek van een aantal leden.

De benoemingstermijn van Judith Hallie, Kees Paap, Annemiek Goris en Jamal Malik eindigt op 1-1-2019.

Kees, Annemiek en Jamal hebben zich niet opnieuw verkiesbaar gesteld. In november is een sollicitatietraject voor nieuwe leden gestart, dat in januari 2019 succesvol is afgerond met de benoeming van vier nieuwe leden. Een vijfde nieuw lid zal rond mei 2019 worden benoemd. Ook begin 2019 zal er dus een nieuwe start gemaakt moeten worden met veel nieuwe leden, maar nu wel op basis van een duidelijke structuur die het afgelopen jaar is opgebouwd.

Werkwijze

In 2017 is veel tijd gestoken in de kennismaking, nadere invulling van het doel van de ASD, het bepalen en vastleggen van werkwijze, het ontwikkelen van formats voor advies, het maken van afspraken met de gemeente over het adviesproces en het vaststellen van een reglement. De trainster van Movisie heeft ons hierbij in een aantal sessies terzijde gestaan.

De ASD vergadert tweewekelijks.

Om de werkzaamheden af te stemmen met het Signaleringssteam Amersfoort (STA) en de gemeente is er een kernteam gevormd met Nynke Koenen en Frans van Eck, de contactambtenaren vanuit de gemeente. Medio 2018 is daaraan het 'strategisch overleg' toegevoegd, een gezamenlijke vergadering van STA en ASD en de contactpersonen van de gemeente.

Begin 2018 is er een taakverdeling gemaakt, niet voor de advisering, maar voor het volgen van bepaalde beleidsterreinen (Wmo, Jeugdzorg, Werk en inkomen en algemene thema's). Dit is inmiddels achterhaald door de wisseling van leden en moet aangepast worden, aansluitend bij persoonlijke interesses en expertise van de leden.

Bij de herstart in 2017 is gekozen voor een model zonder voorzitter. Het voorzitterschap van de vergaderingen werd beurtelings gedaan steeds voor de periode van ongeveer een halfjaar. Bij de evaluatie in oktober 2018 werd geconcludeerd dat we daar verandering in willen brengen omdat dit te weinig structuur biedt.

Er is nu gekozen voor een vaste voorzitter (in de persoon van Ina Vijzelman) over een langere periode. En dan niet alleen een voorzitter voor de vergaderingen, maar een die ook een regierol heeft in de activiteiten buiten de vergadering. Een belangrijk onderdeel is de voorbereiding van de agenda. Dat gaat in overleg met Oesha en een ander ASD-lid.

Zowel in de vergaderingen als de coördinatie van de activiteiten daarbuiten is al meer structuur gekomen door de komst van administratieve ondersteuning in de persoon van Oesha Bahadoersing, die hier een hele belangrijke rol in vervult.

Domeinkennis

Om goed te kunnen adviseren is uiteraard een voorwaarde dat de leden van de ASD weten wat er speelt in het Amersfoortse sociaal domein. Wij zijn graag zo vroeg mogelijk betrokken bij beleidsinitiatieven van de gemeente en hierover tijdig geïnformeerd.

In een jaarlijkse “carroussel” wordt de ASD door de beleidsambtenaren van de gemeente geïnformeerd over de relevante onderwerpen op de beleidsagenda (mei 2017, 19 april 2018).

Daarnaast waren er informatieve gesprekken met de strategisch adviseur van de gemeente Ester Lans (13 april 2017) en Marc Pen (19 september 2017).

Op uitnodiging van beleidsambtenaren nam de ASD deel aan de volgende bijeenkomsten:

- Informatieve gesprekken beleidsregisseurs Beschermd wonen
- Bijeenkomst over wonen met zorg (zomer 2018)

Daarnaast waren er de nodige contacten over de onderwerpen waarover de ASD heeft geadviseerd.

Op eigen initiatief ASD

- Informatief gesprek beleidsregisseur huishoudelijke hulp over het beleid met betrekking tot huishoudelijke verzorging
- Volgen monitor sociaal domein (o.a. werkconferentie 5 oktober over monitoring sociaal domein, voor raadsleden, collegeleden en ambtenaren)
- Aangeschoven bij werkbezoek gemeenteraadsleden aan vertegenwoordigers van de wijkteams
- Verder zijn de leden van de ASD regelmatig te vinden op de publieke tribune van de Raad en de Ronde als er onderwerpen op de agenda staan op het terrein van het sociaal domein

Daarnaast zoekt de ASD ook contacten ‘in het veld’

- Opening van Wijk-Wonen van Kwintes (maart 2018)
- Kennismakingsgesprek met diaconaal werker van de Amersfoortse kerken en bezoek aan Platform VG

Verder zijn er contacten vanuit de eigen netwerken van de leden, zoals met de wijkteams, Humanitas DMH en de diaconie en de werkgroep kerk en samenleving van de Amersfoortse kerken.

Voor een goede uitvoering van de adviestaak is het van wezenlijk belang dat de ASD goed geïnformeerd wordt over wat er speelt in het sociaal domein. De input vanuit de gemeente zou op dit punt actiever kunnen. Nu is er soms te weinig tijd voor de voorbereiding van het advies. Vooral op onderwerpen waarbij ook de STA betrokken is, is vroegtijdige informatie van belang, opdat er genoeg tijd is voor nadere verdieping en afstemming tussen ASD en STA. Voor de onderwerpen die de ASD als speerpunten kiest zal de ASD zelf ook actiever contact zoeken met de betreffende beleidsregisseurs en proactief overleg voeren met STA.

Adviezen

De ASD heeft in 2017 het voornemen uitgesproken om over 4 à 5 onderwerpen per jaar advies uit te brengen. Daarbij ligt de focus op onderwerpen waarbij de ASD een bijdrage kan leveren vanuit het perspectief van gebruikers en bewoners.

In de afgelopen twee jaar tijd zijn er acht adviezen uitgebracht, waarvan 1 ongevraagd advies. Het advies over beschermd wonen was een omvangrijk adviestraject. De overige adviezen waren kleiner van omvang. Daarnaast heeft de ASD input geleverd door deelname aan bijeenkomsten en enkele enquêtes.

Gezondheidsbeleid

In februari 2017 heeft de ASD geadviseerd over het concept van de nota Gezondheidsbeleid. Deze nota is door de voltallige raad besproken met de betreffende beleidsregisseur in een open dialoog. De ASD heeft er vooral op aangedrongen om niet stil te blijven staan bij het formuleren van beleidsdoelen maar op een concrete benoeming van de acties gekoppeld aan die doelen en een duidelijker rol voor burgerparticipatie. Dit hebben we ook teruggezien in het uiteindelijke rapport.

Regionaal beleidskader Opvang en Bescherming (Nota “Moed moet”)

In dit adviestraject is de ASD samen opgetrokken met de andere adviesraden in de regio, als koploper samen met de adviesraad van Soest. Het traject is ingezet met een brede informatiebijeenkomst georganiseerd door de gemeente waarbij ook cliëntvertegenwoordigers een rol speelden. Daarna is de ASD nog afzonderlijk nader geïnformeerd door de beleidsregisseurs. Verder heeft de ASD een werkbezoek gebracht aan Kwintes, waarbij een beschermd-wonen locatie werd bezocht, een gesprek met het management plaatsvond en een ontmoeting met cliëntvertegenwoordigers. We hadden meerdere informatieve gesprekken met beleidsmedewerkers van de gemeente. De samenwerking met de gemeente(n) en de adviesraden werd als waardevol en constructief ervaren. De gemeente heeft uitgebreid teruggekoppeld wat er met onze adviezen is gedaan en gemotiveerd waarom deze wel of niet zijn overgenomen. Ook na het uitbrengen van het advies heeft de gemeente ons goed geïnformeerd over het verdere verloop. Periodiek vindt er een gesprek plaats tussen de beleidsadviseurs en twee leden van de adviesraad om informatie te geven over het verloop en verdere gedachten uit te wisselen over de beleidsontwikkeling.

Kinderen en armoede

De ASD heeft positief geadviseerd over de nota “Kinderen in tel” en gepleit voor een laagdrempelige toegang tot de aangeboden voorzieningen met weinig, eenvoudige en eenduidige toegangsvoorwaarden, een wijkgerichte aanpak en waar mogelijk directe toegang voor de kinderen zelf.

Doelgroepenvervoer, november 2017

De ASD onderschrijft de uitgangspunten van het regionaal mobiliteitsplan maar waarschuwt voor een te eenzijdige benadrukking van algemene voorzieningen en zelfredzaamheid. Maatwerk moet voor degenen die daarop zijn aangewezen gewaarborgd blijven. Ten aanzien van de zelfredzaamheid van inwoners onderschrijven we de keuze dat dit het vertrekpunt is, zonder dat het een dogma mag zijn dat eenieder zichzelf steeds moet kunnen redden. Ook moet worden gewaakt voor verdere (over-)belasting van vrijwilligers, familie en mantelzorgers.

Inkoopbeleid

De gemeente heeft in mei 2017 de ASD geconsulteerd over het inkoopbeleid Wmo. Actueel was toen vooral de beëindiging van het contract met Welzorg en de nieuwe aanbesteding van de inkoop en onderhoud van hulpmiddelen. Ook bij de inkoopstrategie voor de Jeugdzorg was de ASD betrokken (marktconsultatie aanbestedingen Jeugdhulp en Wmo, maart 2018).

Onafhankelijke cliëntondersteuning

In juni 2018 heeft de ASD (ongevraagd) advies uitgebracht over de onafhankelijke cliëntondersteuning. De gemeente heeft hier een onderzoek naar laten doen, en ook de STA heeft hierover gerapporteerd. Eén van de gezamenlijke conclusies is, dat het recht op onafhankelijke cliëntondersteuning onvoldoende bekend is bij de hulpzoekende burger. Er zou meer gebruik van gemaakt kunnen worden. De ASD ondersteunt de initiatieven die de gemeente heeft gepresenteerd om de cliëntondersteuning meer bekendheid te geven. Daarbij heeft de ASD ook aanbevelingen gedaan over hoe het begrip onafhankelijke cliëntondersteuning beter te definiëren en over de waarborging van de onafhankelijkheid.

Schuldhelpverlening

In november 2018 heeft de ASD zich gebogen over het Beleidsplan Integrale Schuldhelpverlening 2019-2022 en hier op gereageerd in een gesprek met de betreffende beleidsregisseur. De ASD is onder de indruk van de afgewogen visie die hierin wordt gepresenteerd.

Het beleid bouwt voort op wat er tot nu toe in Amersfoort al aan vooruitstrevend beleid is opgebouwd en uitgevoerd, maar slaat ook nieuwe wegen in op basis van de opgedane ervaringen. Daarbij is er aandacht voor de sociaaleconomische ontwikkelingen, en ook voor nieuwe wetenschappelijke inzichten over de psychische impact van schuldenproblematiek.

Er is oog voor de burger en de specifieke doelgroepen. Het blijft niet bij mooie beleidsvoornemens maar de doelen en acties worden concreet benoemd.

Nota Vrijwilligersbeleid

Eind november bracht het ASD advies uit over het vrijwilligerswerkbeleid 2018-2022. Het vrijwilligersbeleid is in deze nota summier beschreven en de invulling hiervan wordt overgelaten aan Indebuuurt033. Hierover hebben we een aantal kritische vragen gesteld die meer zicht moeten geven op de uitvoering van dit "raamwerkbeleid". We hebben het college geadviseerd om dit goed te monitoren, erop te letten dat het vrijwilligerswerk van de samenleving blijft en niet op gaat in instituten en dat er behalve een focus op curatief beleid ook dringend aandacht moet worden besteed aan de preventieve inzet van dit beleid. Verder hebben we er op gewezen dat de inzet op eigen kracht van de samenleving niet onbeperkt mogelijk is.

Fraudebeleidsplan

Op de valreep kwam er ook nog een adviesaanvraag voor het fraudebeleidskader sociaal domein. Er wordt geheel ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen van fraude. Als er desondanks toch wordt gefraudeerd wordt dit bestraft. Daar staan wij achter. Vooral de verbinding met het sociaal domein vinden wij een goede zaak. Onze vragen zitten aan de kant van de uitvoering. Het beleid valt of staat met de respectvolle bejegening. Die is bepalend voor de nalevingbereidheid van dit beleid. Wij hebben het college geadviseerd iets over deze attitudeaspecten op te nemen. Verder zien wij graag dat de discussie wordt gevoerd over wat te doen met de talloze aanmaningen terwijl van te voren al duidelijk is dat de boete niet betaald zal worden.

Bijeenkomsten en contacten

Naast het adviseren in de vorm van schriftelijke adviezen aan de gemeente (zie rubriek Adviezen), levert de ASD ook input door actief deel te nemen aan informatie- en discussiebijeenkomsten.

- Bijeenkomst onafhankelijke cliëntondersteuning (uitgemonnd in een ongevraagd advies (maart 2018?))
- Deelname aan onderzoek Regioplan naar "eigen kracht" (maart 2018)

- Inspiratiebijeenkomst over vormgeving medezeggenschap, samen met STA en gemeente (februari 2018)
- Informatiebijeenkomst over Jeugd & Wmo (maart 2018)

Tenslotte houdt de ASD ook contact met het landelijk en regionaal gebeuren

- Bijeenkomst van de koepel adviesraden geweest in Utrecht over de rol van ervaringsdeskundigheid in het sociaal domein (augustus 2017)
- Congres koepel adviesraden over de functie van adviesraden (april 2018)
- Congres gemeenschapskracht over burgerinitiatieven in Utrecht (mei 2018)

Presentatie aan de Raad

- In november 2017 heeft de ASD zich gepresenteerd aan de gemeenteraad in de Ronde, samen met STA
- Met wethouder Fleur Imming zijn ontmoetingen geweest in september 2017 en april 2018 (“Benen op tafelgesprek”)
- Begin 2019 hoopt de ASD kennis te maken met de twee nieuwe wethouders in het sociaal domein

Samenwerking STA

Eind maart 2017 was er een kennismakingsbijeenkomst van de ASD en de STA in een gezamenlijke vergadering, later gevolgd door een etentje. In 2018 begint de samenwerking met STA verder op gang te komen. We willen de samenwerking verder uitbouwen. We kunnen elkaar beter aanvullen door meer contact te houden over de relevante beleidsonderwerpen in de agenda die eraan zitten te komen en het onderzoek dat hiervoor moet worden verricht om het burgerperspectief t.a.v. dat specifieke onderwerp te kennen.

Samenwerking met de STA is belangrijk voor de vervulling van onze adviesrol. De rol van het ophalen van informatie en signalen uit de praktijk ligt bij STA. De ASD is voor praktijkinformatie min of meer afhankelijk van signalen van de STA. Anderzijds kan de STA de brug zijn om signalen van de STA om te zetten in een beleidsadvies aan de gemeente. Prioritering in afstemming met STA is een belangrijk aandachtspunt.

Ondersteuning

De adviesraad krijgt op diverse fronten ondersteuning.

Voor training en advies kunnen wij een beroep doen op een trainer van Movisie. Wij hadden een drietal bijeenkomsten, op basis van een door ons geformuleerde ondersteuningsvraag. Begin 2017 heeft Movisie ons ondersteund bij de teambuilding en ons geadviseerd over de werkwijze. In 2018 hadden we een training over vergaderstructuur / agendering en een bijeenkomst over het werken met persona. In verband met de nieuwe leden staat in januari 2019 weer een kennismakingsbijeenkomst gepland, waarvoor de ondersteuning van Movisie is ingeroepen.

De gemeente biedt ondersteuning door twee contactambtenaren, die onder meer vorm krijgt in het kernteam waarin de activiteiten van ASD en STA met de gemeente worden afgestemd.

Vanaf februari 2018 krijgt de ASD secretariële ondersteuning in de persoon van Oesha Bahadoersing, die de vergaderingen notuleert, de agenda verzorgt, de adviezen verstuurt en afspraken regelt.

Diversen

1. De ASD heeft input aangeleverd voor het reglement voor de ASD, dat op 6 maart 2018 door het college is vastgesteld
2. De ASD heeft een gezamenlijke website met de STA

Plannen

Er is om verschillende redenen groot verloop geweest onder de leden wat veel tijd heeft gekost en ten koste dreigt te gaan van de continuïteit. Aan het einde van deze verslagperiode zijn er vier vacatures. Gezien deze situatie past enige bescheidenheid in de ambities. Het nieuwe team zal zich over een actieplan moeten buigen. Op de voorlopige actielijst staan in ieder geval de volgende onderwerpen.

Speerpunten

In 2018 heeft de ASD de volgende speerpunten geformuleerd

1. Wonen met zorg
2. Armoedebeleid/schuldhulp
3. Jeugdhulp/GGZ
4. Grensvlakken: welke groepen vallen buiten de boot

Punt 1 is volop in de aandacht. punt 2 is eind 2018 opgepakt. Op de punten 3 en 4 zijn nog geen initiatieven ontplooid. Dat zijn actiepunten voor 2019.

De ASD benadert deze thema's vanuit de eigen deskundigheid, gezien vanuit het burgerperspectief, met oog voor waar burgers tussen de wal en het schip dreigen te raken.

Verdere actiepunten

- Uitbreiden kennis van het veld en netwerk, o.a. met Cliëntenraad Werk en Inkomen, Indebuurt 033, wijkteams
- Nieuwe wethouders
- Actiever contact gemeenteambtenaren
- Uitbreiden samenwerking STA
- Verbetering van de website

De uitwerking van deze punten in een actieplan zal begin volgend jaar ter hand genomen worden door de dan hopelijk met nieuwe leden aangevulde ASD.